

DOI: <https://doi.org/10.32782/2308-1988/2026-58-120>

УДК 330.322:004:339.137.2:616-036.21

Баранова Валерія Вадимівна

доктор економічних наук, професор,
професор кафедри банківського бізнесу та фінансових технологій,
Навчально-науковий інститут «Каразінський банківський інститут»
Харківського національного університету імені В.Н. Каразіна
ORCID: <https://orcid.org/0000-0002-8163-881X>

Танклевська Наталія Станіславівна

доктор економічних наук, професор,
професор кафедри економіки та фінансів підприємства,
Державний торговельно-економічний університет
ORCID: <https://orcid.org/0000-0003-2906-4051>

В'юник Ольга Володимирівна

кандидат економічних наук, професор,
професор кафедри економіки, менеджменту та комерційної діяльності,
Центральноукраїнський національний технічний університет
ORCID: <https://orcid.org/0000-0001-5024-7325>

Valeriia Baranova

Education and Research Institute "Karazin Banking Institute"
V.N. Karazin Kharkiv National University

Nataliya Tanklevska

State University of Trade and Economics

Olha Viunyk

Central Ukrainian National Technical University

РОЛЬ ІНВЕСТИЦІЙ У ЦИФРОВУ ТРАНСФОРМАЦІЮ ЕКОНОМІКИ В ПІДВИЩЕННІ КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНОСТІ КРАЇН У ПОСТПАНДЕМІЧНИЙ ПЕРІОД

THE ROLE OF INVESTMENTS IN DIGITAL TRANSFORMATION OF THE ECONOMY IN INCREASING THE COMPETITIVENESS OF COUNTRIES IN THE POST-PANDEMIC PERIOD

Анотація. Стаття присвячена дослідженню феномену, пов'язаного із впливом кризового явища глобального масштабу (пандемії COVID-19) на трансформацію суспільства та економіки країн світу. Встановлено, що загальний вплив поширення коронавірусної хвороби на світову економіку та економіку окремих країн може бути охарактеризований як негативний. Водночас, доведено, що поряд із глобальною рецесією, негативним впливом на підприємницьку активність, фондовий та фінансовий ринки, внаслідок пандемії сформувались умови, які спонукали до активізації процесів цифрової трансформації економіки. Метою статті стало уточнення значення інвестицій у цифрову трансформацію в умовах постпандемічного періоду. На підставі аналізу окремих індикаторів цифрового розвитку (даних міжнародних рейтингів) країн світу підтверджено їхню орієнтованість на прискорення процесів цифрової трансформації як основного шляху покращення власної конкурентоспроможності та важливості інвестицій у цифровий розвиток. Здійснено аналітичне групування країн за даними IMD World Digital Competitiveness Ranking та IMD World Competitiveness Ranking у 2025 році, що дозволило підтвердити наявність зв'язку між загальною та цифровою конкурентоспроможністю країн. Визначено ключові акценти управління зазначеними процесами.

Ключові слова: цифрова трансформація, інвестиції в цифровий розвиток, пандемія, COVID-19, постпандемічний період, державна політика, конкурентоспроможність країни, управління процесами цифрової трансформації

Summary. The article is devoted to the study of the phenomenon associated with the impact of a global crisis (COVID-19 pandemic) on the transformation of society and the economy of countries around the world. It has been established that the overall impact of the spread of the corona virus disease on the world economy and the economies of individual countries can be characterized as negative. At the same time, it has been proven that, along with the global recession, the negative impact on business activity, stock and financial markets, the pandemic has created conditions that have encouraged the intensification of the processes of digital transformation of the economy. The aim of the article was to clarify the importance of investments in digital transformation in the post-pandemic period. Based on the analysis of individual indicators of digital development (international ratings data) of countries around the world, their focus on accelerating digital transformation processes as the main way to improve their own competitiveness and the importance of investments in digital development were confirmed. To achieve this goal, data from reports of the International Institute for Management Development (IMD) were used, related to determining the place of countries in the world in terms of digital and overall competitiveness. The methods of analytical grouping and correlation analysis were applied. The countries presented in the report on their digital competitiveness were divided into 7 groups depending on the level of the overall rating indicator. It was proven that the majority of the analyzed countries are focused on accelerating the processes of digital transformation in order to increase their competitiveness. The analytical grouping of countries was carried out according to the IMD World Digital Competitiveness Ranking and IMD World Competitiveness Ranking in 2025, which allowed us to confirm the existence of a connection between the general and digital competitiveness of countries. In addition, the key focuses of managing these processes were identified. The role of investments in digital transformation in the post-pandemic period is considered and prospects for further research are outlined.

Keywords: digital transformation, investments in digital development, pandemic, COVID-19, post-pandemic period, public policy, competitiveness of country, management of digital transformation processes

Постановка проблеми. Світ постійно стикається з впливом кризових явищ різного масштабу. Останню глобальну кризу пов'язують із пандемією, зумовленою поширенням коронавірусної хвороби COVID-19. Пандемія мала суттєві негативні наслідки, пов'язані із глобальною рецесією, скороченням активності бізнесу внаслідок карантинних обмежень, особливо, в сфері послуг, падінням на фондовому ринку, негативним впливом на фінансові ринки тощо.

Водночас, вплив пандемії пов'язують також із активізацією процесів в окремих сферах, зокрема, пов'язаних із розробкою та використанням цифрових технологій. Саме цифрові технології розширили існуючі та створили нові можливості для бізнесу, державного сектору та населення в умовах карантинних обмежень.

Отже, варто розглянути активізацію цифрової трансформації економіки в постпандемічний період як один з напрямів подальшого розвитку економіки країни та визначити роль інвестицій у цифрову трансформацію в сучасних умовах.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Актуальні питання, пов'язані з процесами цифрової трансформації, особливостями їхнього протікання в умовах впливу глобальних криз (зокрема, спричинених останньою пандемією) є предметом досліджень багатьох науковців.

Окремі дослідники, до прикладу, Коломоєць Є. [4], Нікітенко В., Метеленко Н., Шапуров О. [6], Черній І. [12], Шалухіна В., Ляшенко В., Черкаський Г., Томчук О. [13], Шевцова А. [14] розглядали загальні питання, пов'язані із цифровізацією та її значенням для розвитку економіки, актуальними тенденціями цифрової трансформації.

Інші науковці, зокрема, Демиденко В. [1], Заяць О., Якоб Є. [2], Кімінчиджи Г., Яценко М.

[3], Пасмор Ю. [7], Пчелинська Г., Васильєва Т. [8], Шильнікова З., Матушкіна М. [15] досліджували вплив на цифрову трансформацію пандемії Covid-19. Слід відзначити роботи таких науковців, як Корнеєва Ю. [5], Сержавнов В. [9], Суховєєв О. [10], Федулова Л., Смеляненко Л. [11], Шут С. [16], які присвятили свої дослідження вивченню процесів інвестування в цифрову економіку, як підґрунтя для активізації процесів цифрової трансформації.

Водночас, потребує уточнення значення інвестицій в цифрову трансформацію країн з врахуванням взаємного зв'язку між рівнем цифрового розвитку та конкурентними позиціями країни на світовій арені.

Мета статті. Стаття присвячена проведенню аналітичного дослідження окремих індикаторів цифрового розвитку країн світу з метою підтвердження їхньої орієнтованості в умовах постпандемічного періоду на прискорення процесів цифрової трансформації як основного шляху покращення власної конкурентоспроможності, та уточнення на цій основі значення інвестицій у цифрову трансформацію.

Інформаційною базою для проведення аналітичного дослідження стали звіти International Institute for Management Development, пов'язані із визначенням місця країн світу за рівнем цифрової та загальної конкурентоспроможності. Зокрема, IMD World Digital Competitiveness Ranking 2025 та IMD World Competitiveness Ranking 2025. На підставі даних досліджуваних рейтингів здійснено аналітичне групування та застосовано кореляційний аналіз для підтвердження взаємного зв'язку між цифровою та загальною конкурентоспроможністю країн, що дало змогу уточнити значення інвестицій у цифрову трансформацію в постпандемічному періоді.

Виклад основного матеріалу дослідження.

Пандемія коронавірусної хвороби COVID-19 значно вплинула на суспільні процеси, спонукаючи до активізації перетворень, серед яких значну роль відіграють зміни, пов'язані із впровадженням цифрової економіки.

Багато науковців відзначають вплив пандемії на цифровізацію бізнесу, державного сектору, охорони здоров'я, освіти та суспільного життя, інші прояви цифрової трансформації економіки. Шильнікова З., Матушкіна М. вважають її вплив «додатковим стимулом для компаній щодо більш широкого впровадження та використання цифрових технологій» [15, с. 135].

Слід погодитись з науковцями, що серед чинників, які активізували процеси цифрової трансформації, пов'язаних саме з пандемією COVID-19, є «переведення працівників на віддалену роботу, яке набуло безпрецедентних масштабів» та «довгостроковий процес впровадження нових видів ІКТ-товарів і послуг» [15, с. 135], запущений тривалими карантинними обмеженнями. Крім того, автори виокремили основні напрями, яких активізація цифрової трансформації торкнулася найбільше, наприклад це охорона здоров'я, цифрові транзакції та дистанційне навчання.

Демиденко В. також вважає, що «В умовах впроваджених карантинних заходів у більшості країн світу, призупинення роботи великої кількості підприємств та заборони фізичного контакту співробітників на об'єктах значимість цифрової економіки зростає» [1, с. 29].

В рамках дослідження Digital-трансформації бізнесу в умовах пандемії Пчелинська Г., Васильєва Т. розглядають ряд аналітичних матеріалів, які підтверджують прискорення процесів цифрової трансформації в умовах переорієнтації бізнесу на пандемію. Автори наголошують, що «Пандемія COVID-19 посилила невизначеність, динамічність економічного простору, що загострило потребу у кардинальній перебудові бізнесу – реінжинірингу» [8, с. 56].

Вплив пандемії на зростання обсягів електронної комерції детально аналізують в своєму дослідженні Заяць О. та Якоб Є. Автори роблять цілком справедливий висновок, що COVID-19 «спонукав до експоненціального зростання використання ІТ технологій з метою пом'якшення негативного впливу фізичної відстані, що виник у зв'язку зі введенням карантинних заходів та ізоляції» [2, с. 460].

Таким чином, саме намагання пом'якшити негативні впливи пандемії, компенсувати понесені внаслідок її розгортання втрати стало причиною пожвавлення процесів цифровізації в різних сферах суспільного життя, зокрема, в сфері електронної торгівлі.

Процес прискорення цифрової трансформації економіки, активований пандемією коронавірус-

ної хвороби, триває й надалі. Справедливо зазначає в своїй роботі Шевцова А. «В сучасному світі цифрова трансформація стала ключовим аспектом, що визначає конкурентоспроможність країн і підприємств на міжнародних ринках» [14, с. 31].

Існує досить багато досліджень, які дозволяють оцінити місце країн в світі за окремими напрямками, сферами діяльності чи параметрами. В контексті дослідження цифрового розвитку цікаво проаналізувати IMD World Digital Competitiveness Ranking (Світовий рейтинг цифрової конкурентоспроможності Міжнародного інституту розвитку менеджменту – переклад автора).

В звіті IMD World Digital Competitiveness Ranking 2025 зазначено, що цифровий рейтинг було створено The IMD World Competitiveness Center у 2017 році з метою допомоги країнам у «покращенні їхньої спроможності створювати стійкі цінності та поліпшувати якість життя своїх громадян за допомогою поглиблених даних та аналізу» [18].

В таблиці 1 наведено групування країн за рівнем IMD World Digital Competitiveness Ranking 2025.

Як свідчать дані таблиці 1, до групи лідерів за рейтинговим балом IMD World Digital Competitiveness Ranking 2025 увійшли 11 країн, серед яких 4 країни є країнами ЄС (36,4%). Максимальна оцінка у 100 балів належить Швейцарії, яка посіла перше місце в рейтингу. При цьому, по усіх країнах цієї групи рейтинговий бал перевищує 90 балів, а саме: мінімальний рейтинговий бал належить Фінляндії, яка посіла 11 місце в рейтингу з оцінкою 91,12 бала.

Друга група країн є найбільш чисельною. До неї увійшло 15 країн, серед яких найкращий рейтинговий бал має Китай (87,79 бала), який посів 12 місце, а найнижчим є результат Естонії (77,84 бала), що знаходиться на 26 місці. Серед країн другої групи 7 країн є країнами ЄС, що складає 46,7%.

До третьої групи за рейтинговим балом IMD World Digital Competitiveness Ranking 2025 увійшли 13 країн, серед яких 5 країн є країнами ЄС (38,5%). Найвищі оцінки цифрової конкурентоспроможності серед країн цієї групи належать Люксембургу (76,68 бала), що посідає 27 місце серед 69 країн. Найменшим є рейтинговий бал Казахстану (68,29 бала), який посів 39 місце.

Четверта група також налічує 13 країн, серед яких найкраще значення IMD World Digital Competitiveness Ranking належить Італії (65,65 бала), яка знаходиться на 40 позиції. Найменший рівень рейтингової оцінки в даній групі має Хорватія (55,18 бала) – 52 місце. Країни ЄС займають значну питому вагу серед країн даної групи – 8 з 13 країн або 61,5%.

Таблиця 1 – Групування країн за рівнем IMD World Digital Competitiveness Ranking 2025

Інтервал за рейтинговим балом	Країна (рейтинговий бал / місце в рейтингу)	Кількість країн	З них країн ЄС
Від 88,65 до 100,00	Швейцарія (100/1), США (99,29/2), Сингапур (99,18/3), Гонконг (97,79/4), Данія (97,23/5), Нідерланди (96,82/6), Канада (96,19/7), Швеція (95,42/8), ОАЕ(93,38 / 9), Тайвань (93,12 / 10), Фінляндія (91,12 / 11)	11	4
Від 77,29 до 88,64	Китай (87,79 / 12), Норвегія (87,34 / 13), Ісландія (87,28 / 14), Республіка Корея (86,55 / 15), Ірландія (85,54 / 16), Литва (84,30 / 17), Німеччина (84,25 / 18), Великобританія (83,65 / 19), Катар (82,35 / 20), Франція (81,91 / 21), Саудівська Аравія (80,09 / 22), Австралія (79,90 / 23), Австрія (79,85 / 24), Бельгія (78,52 / 25), Естонія (77,84 / 26)	15	7
Від 65,93 до 77,28	Люксембург (76,68 / 27), Нова Зеландія (75,67 / 28), Іспанія (75,43 / 29), Японія (74,92 / 30), Латвія (74,87 / 31), Бахрейн (74,65 / 32), Португалія (71,29 / 33), Малайзія (71,07 / 34), Чеська Республіка (71,06 / 35), Оман (70,31 / 36), Пуерто-Ріко (69,35 / 37), Тайланд (68,95 / 38), Казахстан (68,29 / 39)	13	5
Від 54,57 до 65,92	Італія (65,65 / 40), Словенія (65,06 / 41), Кувейт (64,92 / 42), Чилі (64,65/43), Йорданія (60,33 / 44), Польща (60,22 / 45), Угорщина (60,14 / 46), Румунія (59,39 / 47), Кіпр (58,87 / 48), Греція (57,3 / 49), Індія (57,00 / 50), Індонезія (56,76 / 51), Хорватія (55,18 / 52)	13	8
Від 43,21 до 54,56	Бразилія (51,63 / 53), Південна Африка (51,34 / 54), Колумбія (50,95 / 55), Філіппіни (50,87 / 56), Словаччина (49,53 / 57), Болгарія (49,53 / 58), Мексика (49,29 / 59), Аргентина (49,02 / 60), Ботсвана (48,3 / 61), Кенія (46,58 / 62), Туреччина (43,94 / 63)	11	2
Від 31,85 до 43,20	Перу (42,78 / 64), Гана (42,57 / 65), Намібія (40,07 / 66), Монголія (39,91 / 67), Нігерія (34,55 / 68),	5	0
Від 20,48 до 31,84	Венесуела (20,49 / 68)	1	0

Джерело: побудовано авторами на основі [18]

Серед країн п'ятої групи має найвищий рейтинговий бал Бразилія – 51,63 бала, що відповідає 53 місцю, тоді як найнижчий показник належить Туреччині – 43,94 бала, тобто 63 місце в рейтингу. Всього до цієї групи відносяться 11 країн, серед яких 2 країни є країни ЄС (18,2%).

Значно менш чисельними є шоста та сьома група країн, до складу якої входять 5 та 1 з досліджуваних країн, відповідно. Серед країн шостої групи найвищі оцінки має Перу (42,78 бала або 64 місце в рейтингу), тоді як найнижчі – Нігерія, рейтинговий бал якої складає 34,55 бала, що відповідає передостанній рейтинговій позиції.

На останньому місці рейтингу перебуває Венесуела, відрив якої від інших країн за рівнем цифрової конкурентоспроможності є досить суттєвим, що обумовило віднесення цієї країни до окремої групи. Рейтинговий бал даної країни становить 20,49 бала.

Як видно з проведеного групування, більшість досліджуваних країн відносяться до груп, що знаходяться в вищому за середній рівень діапазоні рейтингового показника. Так, чисельність країн першої-третьої груп складає 56,6% загальної кількості країн, які було досліджено аналітиками The IMD World Competitiveness Center. При цьому, серед країн ЄС до першої-третьої групи належать більше 61,5% країн. До четвертої групи, що

відповідає наближеному до середнього рівня рейтингового показника, належать 18,8% загальної кількості країн та 30,8% країн ЄС. Лише 24,6% загальної кількості країн та 7,7% країн ЄС належать до груп, що знаходяться в нижчому за середній рівень діапазоні рейтингового показника. Це переконливо свідчить про те, що в більшості країн приділяється значна увага створенню умов для цифрового розвитку та підвищення своєї цифрової конкурентоспроможності. Особливо це стосується країн ЄС, які демонструють досить високі результати згідно даного рейтингового дослідження.

Ще одним цікавим порівняльним дослідженням, що проводить The IMD World Competitiveness Center, є IMD World Competitiveness Ranking, який аналізує та ранжує здатність країн створювати та підтримувати середовище, яке підтримує конкурентоспроможність підприємств. Розрахунок цього рейтингу ґрунтується на аналізі показників, що характеризують ефективність уряду, інфраструктуру, економічну ефективність, ефективність бізнесу [17].

При цьому, доцільно порівняти значення обох рейтингів, що дозволить оцінити, наскільки загальний рівень конкурентоспроможності країни залежить від рівня цифрової конкурентоспроможності (табл. 2).

Таблиця 2 – Порівняння груп країн за рівнем IMD World Digital Competitiveness Ranking та IMD World Competitiveness Ranking у 2025 році

Інтервал за рейтинговим балом IMD World Digital Competitiveness Ranking 2025	Середньогрупове значення	
	за IMD World Digital Competitiveness Ranking	за IMD World Competitiveness Ranking
Від 88,65 до 100,00	96,32	92,97
Від 77,29 до 88,64	83,14	78,83
Від 65,93 до 77,28	72,50	70,56
Від 54,57 до 65,92	60,42	59,58
Від 43,21 до 54,56	49,18	46,38
Від 31,85 до 43,20	39,98	41,64
Від 20,48 до 31,84	20,49	25,50

Джерело: побудовано авторами на основі [17; 18]

Як видно з даних таблиці 2, між рівнем IMD World Digital Competitiveness Ranking та IMD World Competitiveness Ranking 2025 року спостерігається яскраво-виражений прямий зв'язок. Так, країни-лідери за рейтинговим балом IMD World Digital Competitiveness Ranking (середній рейтинговий бал 96,32) мають найвищий середній бал і за IMD World Competitiveness Ranking, а саме: 92,97 бала. Середній рейтинговий бал країн другої групи за рейтингом, що характеризує цифрову конкурентоспроможність, складає 83,14 бала. Цим країнам відповідає середній рівень загальної конкурентоспроможності на рівні 78,83 бали. По третій групі середні рейтингові бали досліджуваних рейтингів складають 72,50 та 70,56 бала, по четвертій – 60,42 та 59,58 бала, по п'ятій – 49,18 та 46,38 бала, відповідно. Середній рейтинговий бал за IMD World Digital Competitiveness Ranking у 2025 році серед країн шостої групи складає 39,98 бала, причому для цих країн характерний досить низький середній рівень IMD World Competitiveness Ranking, а саме: 41,64 бала. Венесуела, що має найнижчий рівень цифрової конкурентоспроможності, вирізняється також найнижчим рівнем загальної конкурентоспроможності серед країн, що підлягали дослідженню – 25,50 бала.

Для підтвердження взаємозв'язку між двома рейтингами доцільно застосувати кореляційний аналіз. Так, нами пропонується розрахувати коефіцієнти парної кореляції між:

- 1) рейтинговими балами за досліджуваними рейтингами;
- 2) між ранговими позиціями країн в досліджуваних рейтингах.

Обидва визначені коефіцієнти кореляції свідчать про надзвичайно тісний зв'язок між досліджуваними показниками. Так, коефіцієнт кореляції між рейтинговими балами країн за IMD World Digital Competitiveness Ranking та за IMD World Competitiveness Ranking у 2025 році складає 0,962, тоді як коефіцієнт кореляції між ранговими позиціями країн в даних рейтингах складає 0,957.

Отже, можна вважати підтвердженою гіпотезу про існування тісного прямого зв'язку між рівнем цифрової та загальної конкурентоспроможності країн світу. При цьому, підтверджено орієнтованість країн ЄС на покращення власної цифрової конкурентоспроможності, що має бути враховано в ході розробки ключових аспектів управління процесами цифрової трансформації в Україні, враховуючи прагнення нашої країни до євроінтеграції.

В таких умовах інвестиції в цифрову трансформацію набувають визначального значення (рис. 1).

Враховуючи, що після пандемії сформувались умови, які характеризуються зростанням попиту на цифрові сервіси, поширенням безконтактних послуг, форматів дистанційного навчання та роботи, порушенням традиційних ланцюгів поставок та збуту, що й обумовило визначення цифрової трансформації як орієнтиру подальшого розвитку економіки країн. В таких умовах виникла потреба в розробці та поширенні цифрових інноваційних технологій та сервісів, для задоволення якої потрібно залучати інвестиційні ресурси за багатьма напрямками, серед яких інвестиції у цифрові платформи та інфраструктуру, інвестиції у розвиток хмарних технологій, інвестиції у цифровий бізнес та електронну комерцію, інвестиції у цифровізацію виробничих та інших бізнес-процесів, інвестиції в штучний інтелект, цифрові дані та аналітику, інвестиції в цифровий розвиток людського капіталу. Очікувані наслідки та ефекти залучення інвестиційних ресурсів у цифрову трансформацію полягають у формуванні цифрової економіки, заснованої на інноваціях.

Висновки. Таким чином, постійне нарощування обсягів інвестицій у цифрові технології та процеси для модернізації бізнесу або соціальної сфери є одним з найважливіших завдань в ході управління цифровою трансформацією, що дасть змогу не лише покращити рівень цифрового розвитку країни, але й її загальний рівень конкурентоспроможності. Крім стимулювання

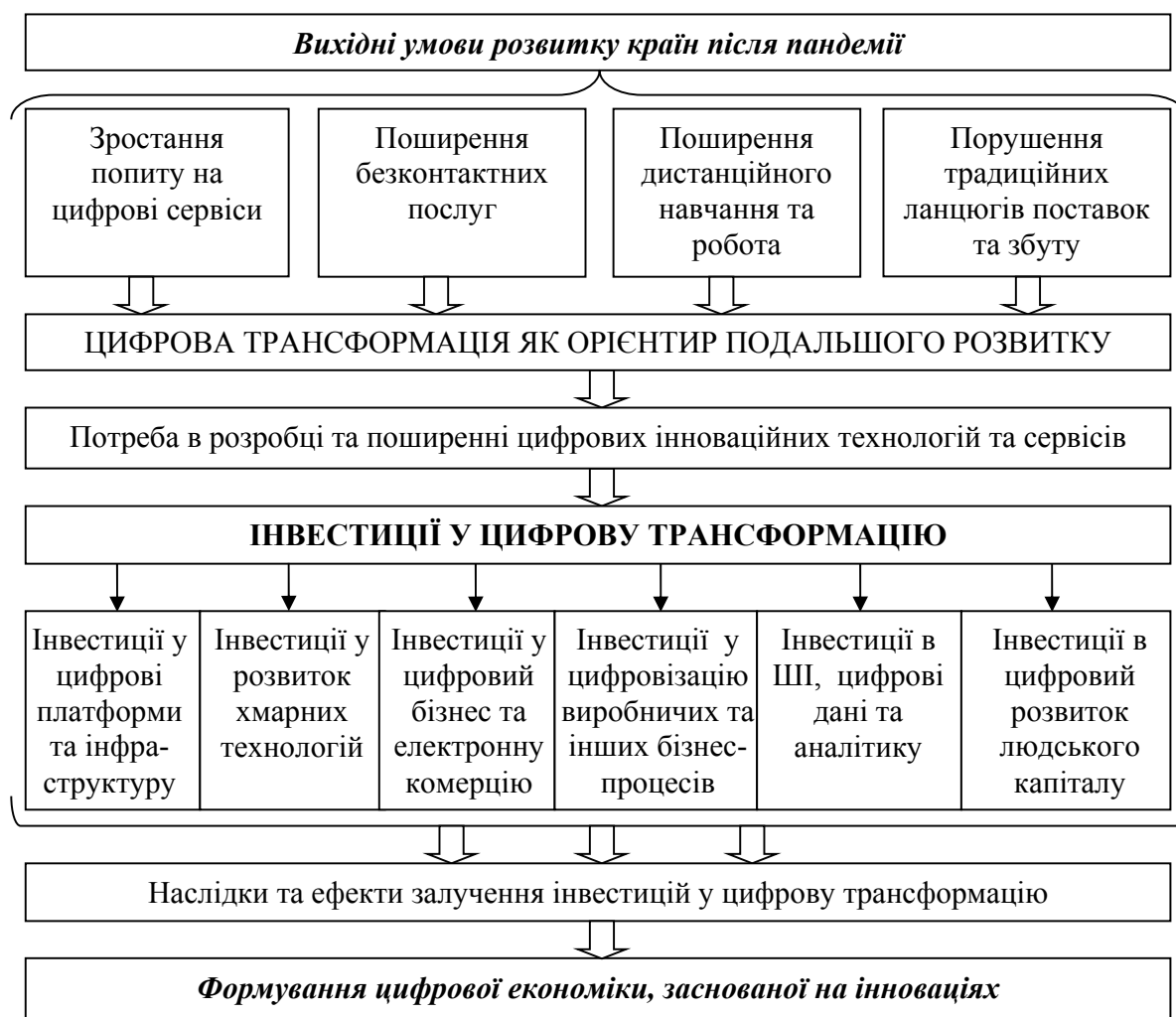

Рисунок 1 – Значення інвестицій у цифрову трансформацію в умовах постпандемічного періоду

Джерело: побудовано авторами

залучення інвестицій у цифрову трансформацію, варто виокремити й інші ключові акценти управління процесами цифрової трансформації в сучасних умовах:

1) визнання активізації цифрової трансформації каталізатором покращення конкурентоспроможності країни;

2) всебічна нормативно-правова, інституційна підтримка заходів, пов'язаних із активізацією цифрової трансформації вітчизняної економіки;

3) покращення цифрової грамотності населення та професійних компетенцій працівників

всіх сфер діяльності, яких торкаються процеси цифрових перетворень;

4) переорієнтація цифрових технологій на потреби людини-користувача (наприклад, працівника підприємства, споживача продукції тощо) – впровадження людиноцентричного підходу до цифрової трансформації.

Саме розробці та впровадженню управлінських рішень за визначеними напрямками мають бути присвячені подальші дослідження, що стимулюватимуть цифровий розвиток економіки України та сприятиме її інтеграції в світову спільноту.

Список використаних джерел:

1. Демиденко В.О. Пандемія як стимул для розвитку цифрових трансформацій економіки. *Розвиток економіки та бізнес-адміністрування: наукові течії та рішення*: матеріали II Міжнар. наук.-практ. конф., 21 жовт. 2021 р. / М-во освіти і науки України, Нац. авіац. ун-т, Ф-т економіки та бізнес-адміністрування. Київ: НАУ, 2021. Т. 1. С. 29–30. URL: <https://ir.kneu.edu.ua/server/api/core/bitstreams/e89e8735-b294-42c3-842b-bb68f6124f1b/content> (дата звернення: 30.11.2025).

2. Заяць О.І., Якоб Є.Й. Пандемії Ковід-19 як період розвитку електронної торгівлі. *Економічний простір*. 2024. № 191. С. 459–464. DOI: <https://doi.org/10.32782/2224-6282/192-2> (дата звернення: 30.11.2025).

3. Кімінчиджи Г.І., Яценко М.С. Інтенсифікація цифрових технологій в умовах пандемії COVID-19: соціально-економічний аспект. *ECONOMICS: time realities*. 2022. №3(61). С. 56–64. DOI: <https://doi.org/10.15276/ETR.03.2022.7> (дата звернення: 30.11.2025).
4. Коломоєць Є.В. Цифрова трансформація бізнесу як основа підвищення його конкурентоспроможності. *Сталий розвиток економіки*. 2024. № 4(51). С. 72–80. DOI: <https://doi.org/10.32782/2308-1988/2024-51-10> (дата звернення: 30.11.2025).
5. Корнеєва Ю. Роль держави у сприянні інвестиціям у розвиток цифрової економіки. *Економіка прогнозування*. 2018. № 1. С. 120–134. DOI: <https://doi.org/10.15407/eip2018.01.120> (дата звернення: 30.11.2025).
6. Нікітенко В.О., Метеленко Н.Г., Шапуров О.О. Концепція цифрової трансформації як чинник підтримки сталого екологічного, соціального та економічного розвитку. *Humanities Studies*. 2022. Вип. 12 (89). С. 142–152. DOI: <https://doi.org/10.26661/hst-2022-12-89-16> (дата звернення: 30.11.2025).
7. Пасмор Ю. Цифровізація як мейнстрім в економічній сфері розвитку в умовах пандемії COVID-19. *Право та інновації*. 2021. № 3 (35). С. 7–16. DOI: [https://doi.org/10.37772/2518-1718-2021-3\(35\)-1](https://doi.org/10.37772/2518-1718-2021-3(35)-1) (дата звернення: 30.11.2025).
8. Пчелинська Г.В., Васильєва Т.С. Digital-трансформація бізнесу в умовах пандемії. *Вісник Східноукраїнського національного університету імені Володимира Даля*. 2021, Вип. 6 (270). С. 55–59. DOI: <https://doi.org/10.33216/1998-7927-2021-270-6-55-59> (дата звернення: 30.11.2025).
9. Сержанов В.В. Інвестиції у розвиток цифрової інфраструктури сфери послуг: вітчизняний та зарубіжний досвід. *Актуальні проблеми економіки*. 2021. №1 (235). С. 42–49. DOI: <https://doi.org/10.32752/1993-6788-2021-1-235-42-49> (дата звернення: 30.11.2025).
10. Суховєєв О. Тенденції та структура інвестиційного розвитку підприємств України 2014–2024 у контексті цифрової трансформації. *Економіка та суспільство*. 2025. Вип.78. DOI: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2025-78-104> (дата звернення: 30.11.2025).
11. Федулова Л.І., Смельяненко Л.М. Інвестування в цифрову економіку: глобальні тенденції та практика України. *Економіка та держава*. 2020. № 4. С. 6–13. DOI: <https://doi.org/10.32702/2306-6806.2020.4.6> (дата звернення: 30.11.2025).
12. Черній І. Цифрова трансформація територіальних громад у контексті модернізації взаємодії суб'єктів місцевого розвитку. *Актуальні проблеми інноваційної економіки та права*. 2025. № 4. С. 55–60. DOI: <https://doi.org/10.36887/2524-0455-2025-4-13> (дата звернення: 30.11.2025).
13. Шалухіна В., Ляшенко В., Черкаський Г., Томчук О. Сучасні тенденції та вектори цифрової трансформації в Україні. *Український журнал прикладної економіки і технологій*. 2022. № 2. С. 219–224. DOI: <https://doi.org/10.36887/2415-8453-2022-2-26> (дата звернення: 30.11.2025).
14. Шевцова А.В. До питання щодо генези та сутності процесу цифровізації глобального економічного розвитку. *Вісник ХНУ імені В. Н. Каразіна. Серія «Міжнародні відносини. Економіка. Країнознавство. Туризм»*. 2024. № 19. С. 25–34. DOI: <https://doi.org/10.26565/2310-9513-2024-19-03> (дата звернення: 30.11.2025).
15. Шильнікова З.М., Матушкіна М.В. Вплив пандемії Covid-19 на цифровізацію бізнесу. *Причорноморські економічні студії*. 2021. Вип. 71. С. 134–138. DOI: <https://doi.org/10.32843/bses.71-21> (дата звернення: 30.11.2025).
16. Шут С. О. Трансформації інноваційно-інвестиційного розвитку підприємництва в умовах цифрової економіки. *Інвестиції: практика та досвід*. 2024. № 19. DOI: <https://doi.org/10.32702/2306-6814.2024.19.127> (дата звернення: 30.11.2025).
17. IMD World Competitiveness Booklet 2025. *The IMD World Competitiveness Center: веб-сайт*. URL: https://imd.widen.net/s/wtx5fd2ltn/booklet_wcy_2025 (дата звернення: 30.11.2025).
18. IMD World Digital Competitiveness Ranking 2025. *The IMD World Competitiveness Center: веб-сайт*. URL: https://imd.widen.net/content/xclarczvwr/pdf/WDCR_Report_2025.pdf (дата звернення: 30.11.2025).

References:

1. Demydenko V. O. (2021) Pandemiia yak stymul dlia rozvytku tsyfrovyykh transformatsii ekonomiky [Pandemic as a stimulus for the development of digital transformations of the economy]. *Rozvytok ekonomiky ta biznes-administruvannia: naukovі techii ta rishennia: II Mizhnarodna naukovo-praktychna konferentsiya* (Kyiv, October 21st, 2021) Kyiv: NAU, 2021, vol. 1, pp. 29–30. Available at: <https://ir.kneu.edu.ua/server/api/core/bitstreams/e89e8735-b294-42c3-842b-bb68f6124f1b/content> (in Ukrainian)
2. Zaiats O.I., Yakob Ye.I. (2024) Pandemii Kovid-19 yak period rozvytku elektronnoi torhivli [Covid-19 pandemic as a period of electronic trade development]. *Ekonomicnyi prostir – Economic Space*, vol. 191, pp. 459–464. DOI: <https://doi.org/10.32782/2224-6282/192-2> (in Ukrainian)
3. Kiminchydzhy H.I., Yatsenko M.S. (2022) Intensyfikatsiia tsyfrovyykh tekhnolohii v umovakh pandemii COVID-19: sotsialno-ekonomichnyi aspekt [Intensification of digital technologies in the context of the COVID-19 pandemic: socio-economic aspect]. *ECONOMICS: time realities*, vol. 3(61), pp. 56–64. DOI: <https://doi.org/10.15276/ETR.03.2022.7> (in Ukrainian)
4. Kolomoiets Ye. V. (2024) Tsyfrovatransformatsiia biznesu yak osnova pidvyshchennia yoh konkurentospromozhnosti [Digital transformation of business as a basis for increasing its competitiveness]. *Stalyi rozvytok ekonomiky – Sustainable development of the economy*, vol. 4(51), pp. 72–80. DOI: <https://doi.org/10.32782/2308-1988/2024-51-10> (in Ukrainian)

5. Kornieieva Yu. (2018) Rol derzhavy u sprianni investytsiiam u rozvytok tsyfrovoy ekonomiky [The role of the state in promoting investments in the development of the digital economy]. *Ekonomika prohnozuvannia – Economics of Forecasting*, vol. 1, pp. 120–134. DOI: <https://doi.org/10.15407/eip2018.01.120> (in Ukrainian)
6. Nikitenko V.O., Metelenko N.H., Shapurov O.O. (2022) Kontsepsiia tsyfrovoy transformatsii yak chynnyk pidtrymky staloho ekolohichnoho, sotsialnoho ta ekonomichnoho rozvytku [The concept of digital transformation as a factor in supporting sustainable environmental, social and economic development]. *Humanities Studies*, vol. 12 (89), pp. 142–152. DOI: <https://doi.org/10.26661/hst-2022-12-89-16> (in Ukrainian)
7. Pasmor Yu. (2021) Tsyfrovizatsiia yak meinstrim v ekonomichnii sferi rozvytku v umovakh pandemii COVID-19 [Digitalization as a mainstream in the economic sphere of development in the context of the COVID-19 pandemic]. *Pravo ta innovatsii – Law and Innovation*, vol. 3 (35), pp. 7–16. DOI: [https://doi.org/10.37772/2518-1718-2021-3\(35\)-1](https://doi.org/10.37772/2518-1718-2021-3(35)-1) (in Ukrainian)
8. Pchelynska H.V., Vasyliieva T.S. (2021) Digital-transformatsiia biznesu v umovakh pandemii [Digital business transformation in pandemic conditions]. *Visnyk Skhidnoukrainskoho natsionalnoho universytetu imeni Volodymyra Dalia – Bulletin of the Volodymyr Dahl East Ukrainian National University*, vol. 6 (270), pp. 55–59. DOI: <https://doi.org/10.33216/1998-7927-2021-270-6-55-59> (in Ukrainian)
9. Serzhanov V. V. (2021) Investytsii u rozvytok tsyfrovoy infrastruktury sfery posluh: vitchyzniani ta zarubizhnyi dosvid [Investments in the development of digital infrastructure of the service sector: domestic and foreign experience]. *Aktualni problemy ekonomiky – Current problems of economics*, vol. 1 (235), pp. 42–49. DOI: <https://doi.org/10.32752/1993-6788-2021-1-235-42-49> (in Ukrainian)
10. Sukhovieiev O. (2025) Tendentsii ta struktura investytsiinoho rozvytku pidpriemstv Ukrainy 2014–2024 u konteksti tsyfrovoy transformatsii [Trends and structure of investment development of Ukrainian enterprises 2014–2024 in the context of digital transformation]. *Ekonomika ta suspilstvo – Economy and Society*, vol. 78. DOI: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2025-78-104> (in Ukrainian)
11. Fedulova L. I., Yemelianenko L. M. (2020) Investuvannia v tsyfrovu ekonomiku: hlobalni tendentsii ta praktyka Ukrainy [Investing in the digital economy: global trends and practice of Ukraine]. *Ekonomika ta derzhava – Economy and State*, vol. 4, pp. 6–13. DOI: <https://doi.org/10.32702/2306-6806.2020.4.6> (in Ukrainian)
12. Chernii I. (2025) Tsyfrova transformatsiia terytorialnykh hromad u konteksti modernizatsii vzaiemodii subiektiv mistsevoho rozvytku [Digital transformation of territorial communities in the context of modernization of interaction of local development entities]. *Aktualni problemy innovatsiinoi ekonomiky ta prava – Current problems of innovative economics and law*, vol. 4, pp. 55–60. DOI: <https://doi.org/10.36887/2524-0455-2025-4-13> (in Ukrainian)
13. Shalukhina V., Liashenko V., Cherkaskyi H., Tomchuk O. (2022) Suchasni tendentsii ta vektory tsyfrovoy transformatsii v Ukraini [Modern trends and vectors of digital transformation in Ukraine]. *Ukrainskyi zhurnal prykladnoi ekonomiky i tekhnolohii – Ukrainian Journal of Applied Economics and Technologies*, vol. 2, pp. 219–224. DOI: <https://doi.org/10.36887/2415-8453-2022-2-26> (in Ukrainian)
14. Shevtsova A. V. (2024) Do pytannia shchodo genezy ta sutnosti protsesu tsyfrovizatsii hlobalnoho ekonomichnoho rozvytku [On the question of the genesis and essence of the process of digitalization of global economic development]. *Visnyk KhNU imeni V. N. Karazina. Seriya "Mizhnapodni vidnosyn. Ekonomika. Krainoznavstvo. Turyzm" – Bulletin of the V. N. Karazin KhNU. Series "International Relations. Economics. Regional Studies. Tourism"*, vol. 19, pp. 25–34. DOI: <https://doi.org/10.26565/2310-9513-2024-19-03> (in Ukrainian)
15. Shylnikova Z. M., Matushkina M. V. (2021) Vplyv pandemii Covid-19 na tsyfrovizatsiiu biznesu [The impact of the Covid-19 pandemic on the digitalization of business]. *Prychornomorski ekonomichni studii – Black Sea Economic Studies*, vol. 71, pp. 134–138. DOI: <https://doi.org/10.32843/bses.71-21> (in Ukrainian)
16. Shut S. O. (2024) Transformatsii innovatsiino- investytsiinoho rozvytku pidpriemnytstva v umovakh tsyfrovoy ekonomiky [Transformations of innovation and investment development of entrepreneurship in the conditions of the digital economy]. *Investytsii: praktyka ta dosvid – Investments: practice and experience*, vol. 19. DOI: <https://doi.org/10.32702/2306-6814.2024.19.127> (in Ukrainian)
17. IMD World Competitiveness Booklet 2025. *The IMD World Competitiveness Center : website*. Available at: https://imd.widen.net/s/wtx5fd2ltn/booklet_wcy_2025
18. IMD World Digital Competitiveness Ranking 2025. *The IMD World Competitiveness Center: website*. Available at: https://imd.widen.net/content/xclarczvwr/pdf/WDCR_Report_2025.pdf

Дата надходження статті: 25.02.2026

Дата прийняття статті: 11.03.2026

Дата публікації статті: 26.03.2026